

El Ripollès, una de les comarques amb menys incendis forestals

Un de cada quatre focs a Catalunya són intencionats, mentre que quasi 6.500 més han estat causats per negligències humanes

Zona cremada a la Ribera d'Ebre, el 2019. | ACN

Un de cada quatre incendis forestals a Catalunya són intencionats. Així ho recullen els registres del Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural entre 1995 i 2020, període en què les persones van provocar voluntàriament uns 4.063 incendis. No són, però, els únics focs que porten el segell humà, ja que uns 6.368 més van produir-se per negligències de persones. Entre uns i altres, suposen el 65,2% del total d'incendis d'aquests 26 anys, quasi dos de cada tres.

La negligència humana més comuna és la crema agrícola que es

descontrola, la qual va causar uns 2.144 incendis durant aquest període, per davant de l'originada per fumadors (944), fogueres (560), treballs forestals (544) o cremes de pastures (240), deixalles (208) o matollars (96). Per altra banda, escassament l'11,2% d'incendis són fruit d'accidents, ja sigui en línies elèctriques (880), motors i màquines (672), ferrocarrils (112) o fins i tot maniobres militars (32). Finalment, uns 1.664 incendis tenen causes naturals (llamps, bàsicament) i 176 són revifats, mentre que en uns altres 1.920 se'n desconeixen les causes.

[img:https://dades.grupnaciodigital.cat/redaccio/./redaccio/arxius/imatges/202107/1200_1627647097foto_3829207.jpg]
[<https://www.naciodigital.cat/noticia/222921/incendi-provocat-burilla?rlc=sf>]Reportatge
[<https://www.naciodigital.cat/noticia/222921/incendi-provocat-burilla?rlc=sf>]Com se sap quan un incendi ha estat provocat per una burilla? [<https://www.naciodigital.cat/noticia/222921/incendi-provocat-burilla?rlc=sf>]Els Agents Rurals s'encarreguen d'investigar l'origen dels focs i trobar les proves que condueixen fins als responsables [<https://www.naciodigital.cat/noticia/222921/incendi-provocat-burilla?rlc=sf>]

En la roda de premsa d'aquest dimecres sobre les mesures per evitar incendis a causa de l'onada de calor, el secretari general d'Interior, Oriol Amorós, ha destacat que, d'una manera o altra, els humans són responsables del 80% d'aquests. I en concret, les burilles provoquen un de cada 20 incendis, alguns dels quals intencionats. Més enllà de les crides a la responsabilitat, però, frenar l'activitat d'aquells que en generen de forma conscient és una tasca molt complicada, malgrat les limitacions per accedir a zones amb risc alt de forma motoritzada.

Històricament, el repartiment dels focs forestals tampoc no ha estat homogeni arreu del país. Algunes comarques han acumulat bona part d'aquests incendis, des del 1995, mentre que d'altres quasi no n'han patit. El Vallès Occidental és la comarca on més incendis forestals s'han originat, el 6,1% del total dels darrers 26 anys, per davant de l'Alt Empordà (5,9%), el Baix Llobregat (5,5%), el Baix Empordà (5,2%) i el Bages (4,6%). Aquestes cinc comarques són l'origen de més d'una quarta part dels focs.

En canvi, al Pla d'Urgellesscament han nascut el 0,05% dels incendis del país, si bé es tracta igualment de la comarca amb menys massa forestal, amb diferència. N'hi ha d'altres, però, que també acumulen menys de l'1% dels focs, com l'Aran (0,5%), l'Alta Ribagorça (0,6%), la Cerdanya (0,6%) i el Ripollès (0,7%), totes elles comarques del Pirineu en què les temperatures generalment són més baixes, fet que limita els riscos.

Pel que fa a la quantitat d'incendis que han tingut lloc les darreres dècades a Catalunya, la tendència és lleugerament decreixent, en especial l'any 2020, aquell en que n'hi ha hagut menys des dels registres del Departament, els quals arriben fins al 1986. L'any passat n'hi van haver 289, molt per sota dels 1.216 del 1994, quan més n'hi va haver d'aquest període.

Tot i això, a més del nombre de focs, cal calibrar igualment la gravetat d'aquests, ja que determinades condicions poden afavorir que siguin més virulents i cremin més superfície. En el següent gràfic es pot comprovar el nombre d'incendis anuals, així com la mitjana d'àrees que van consumir cadascun (una àrea equival a 100 metres quadrats), fent-se evident que l'evolució de les dues magnituds no sempre és paral·lela. Mentre el 2018 i 2020 es van cremar poc més de 45 àrees amb cada incendi, en quatre anys aquesta xifra s'escapa del gràfic i el 1986 fins i tot assoleix les 11.689,5 àrees, uns 258 cops més.

Precisament la diferència de gravetat dels incendis en diferents anys -i especialment quan n'apareixen de molt agressius- provoca que el gràfic sobre l'evolució de les hectàrees cremades sigui força diferent del de focs en termes absoluts. Les nefastes temporades del 1986 i 1994, per exemple, amb 65.811,7 i 75.702,1 hectàrees calcinades, respectivament, no s'han tornat a repetir, ni de bon tros. Molt per darrere se situen els anys 1998 (18.361,1 hectàrees), 2012 (15.025,7 ha) i 2003 (9.441,9 ha).

Finalment, i també segons els registres del Departament d'Acció Climàtica, les hores del dia en què s'originen els incendis estan també concentrades en les del migdia i primera hora de la tarda, quan fa més calor. En tres hores, entre les 3 i les 6 de la tarda, neixen un de cada tres incendis, mentre que pràcticament set de cada deu s'originen entre les 12 del migdia i les 7 de la tarda. Entre les 9 de la nit i les 10 del matí, en canvi, només comencen a cremar un 13,2% del total.

Font del document:

<https://www.naciodigital.cat/elripolles/noticia/34640/ripolles-comarques-menys-incendis-forestals>